

פרשת

מטות

שנה ב'

גליון מס' 81
תשפ"ב

זכרו תורה משה

שיחות ודרשות חינוך של זקנינו

מורינו הגה"צ

רבי משה הלוי טורק זצוק"ל

שנמסרו לתלמידי תשב"ר

על פרשת השבוע

העלון יו"ל לאור בקשתו הרבה של מו"ז זצוק"ל
אשר ביקש ואף כתב זאת בצוואתו הק'
וז"ל "זרק בעיקר לחזק בעניני חינוך"

העלון אינו מוגה!

אנא מכם קוראים יקרים תרמו בעין יפה עבור
הוצאת והדפסת העלון והנציחו את יקירכם בטל' המכון.

לקבלת העלון מידי שבוע במייל וכן להארות והערות יש לשלוח למייל המכון.

ניתן להשיג את העלון מידי שבוע מיום ה' בערב אצל המו"ל.

כמו כן ניתן להוריד את העלון מידי שבוע:

מהאתר של דרשו www.dirshu.co.il

ומהאתר של בינינו beinenu.com

שכתוב: הב' מ. בלוי ני"ו הקלדה: הר' י. בלוי שליט"א
עריכה: הרה"ג ר' ש. א. בלוי שליט"א
עימוד וגרפיקה: הר' ד. בלוי שליט"א

© כל הזכויות שמורות

מכון "זכרו תורת משה"

ברטנורא 9 בני ברק 03-6186876

6186876@gmail.com

מטות

דברי הכנה לתלמידים שעולים לישיבה קטנה

בעז"ה בקרוב יבוא משיח צדקינו ומשיח יוכל מיד להכנס לכאן לת"ת ולבחון את התלמידים שמסיימים בעז"ה את המקום הק' הזה, ויוכל לדבר איתם בלימוד, והוא ישמח בלי ספק עם ההישגים הגדולים שהמנהלים הגדולים והרבע'ם החשובים לימדו את ילדי ישראל קדושים.

כעת שהתלמידים היקרים עומדים בסף שנות ילדותם סיימו את שנות הילדות ועוברים לדרגה יותר גבוה של בני ישיבה צעירים וזה נותן לנו חיוב והזדמנות לאיזה הכנה קטנה לעתיד היפה העומד לפנינו בעז"ה. "וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ה'" בפרשת מטות מוסר הקב"ה את חיי הפרט לגדולי ישראל בו בזמן שהקב"ה נותן את שנות הילדות ואת החיים היפים של משפחה את ההלוך ילך

השבת בעז"ה אנחנו מברכים את חודש מנחם אב, בעל הישמח משה היה אחד מגדולי הדור ופעם אחת הוא תפס את הזקן הלבן שלו ואמר, רבוננו של עולם כאשר הייתי צעיר אילו היו אומרים לי כי בזקנותי כאשר יהיה לי זקן לבן אצטרך להגיד חודש מנחם אב לא הייתי יכול להחזיק מעמד ולחיות בצער הזה, כי תמיד קיויתי שבזקנותי ביהמ"ק כבר יהיה בנוי.

הקב"ה הולך איתנו כמו שכתוב "ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם כי אני ה' אלקיהם" הקב"ה לוקח אותנו ונותן לנו יד והולך איתנו, ובזכות זה כבר קרוב לאלפים שנה שאנחנו בגלות וכל כך קשה הגלות ובכל זאת אנחנו שורדים, אותה התורה הק' שלמדו לפני אלפיים שנה אותה אנו לומדים גם עכשיו,

צעיר שידע את הסוד מה הוא צריך לעשות ואיך להצליח בחיים, תשמע יהיה לך טוב כל החיים, זה סוד.

בערב ראש השנה יושבים שלשה אנשים כי לא יכולים כולם ללכת לגדולי ישראל ומתירים את הנדרים, מותר לך מותר לך מותר לך, בליל יום כיפור לפני תפילת כל נדרי בהרבה בתי כנסיות מוצאים את הספרי תורה וכולם באים ומנשקים את התורה ומבקשים סליחה מהתוה"ק שלא שמעו מספיק לגדולי ישראל, ואחרי זה הבי"ד עומדים ומתירים את הנדרים, כל נדרי וכו' שביקין שביתין בטלין ומבטלין, לא שרירין ולא קימין וכו'.

זהו הברוך הבא בשם ה' לשער של הישיבה, ילד, ילד, עזבת את שנות הילדות תמסור את עצמך לראשי הישיבה למשגיחים ולמגידי שיעורים, זה כתוב בשער של הישיבה, וגם אם אתה לא

של הבית, של האשה הצדקנית לבעל, והבת עד גיל מסוים עומדת תחת ההחלטה של האב, ובאותו הזמן בדיוק מוסר הקב"ה את סוד היתר נדרים שנאמר לחכמים רק ברמז כמו שאומרת המשנה במסכת חגיגה היתר נדרים פורחים באוויר, כלומר מאט רמז יש במקרא אבל אין להם פסוק מפורש בתורה שחכמים יכולים להתיר נדר רק זה נמסר לחכמים בתורה שבעל פה ויש רק רמז דק במקרא, כמו בן אדם שאומר סוד באוזן לחברו אתה יודע תשמע טוב את ההחלטות של החיים שלך תמסור לגדולי ישראל, אל תעשה צעד בלעד, היתר נדרים פורחים באוויר ואת הסוד הזה לא מגלים לאף אחד, וכל זה מרומז ברמז קל בתורה שיש כוח לגדולי ישראל לסדר את החיים הפרטיים של כל פרט ופרט, היתר נדרים זה סוד שלא מגלים לאף אחד אומרים את זה באוזן של בן תורה

רואה שכתוב את זה, תאמין שכך כתוב, כמו שהיתר נדרים לא כתוב מפורש בתורה אלא הם דינים התלויים על חוט השערה, כמו כן קבלה זו צריכה להיות תלויה על הלב של כל ילד שנכנס לשיבה, ילד צריך לסגור את העיניים ולהאמין שבשער של הישיבה כתוב את ההיתר נדרים שהכל מסור ביד צוות הישיבה וזהו היציאה משנות הילדות והכניסה לימי הבחרות שזהו השלב השני של ילד יהודי.

בנקודה הזאת התוה"ק מתחילה בפר' מטות שנלמד מכאן כללים נוראים שנמסרו בסוף החומש, כי הרי ספר דברים זה רק חזרה על תרי"ג מצוות, בספר במדבר מסתיימת ההנהגה של מסירת התורה שקיבל משה רבנו בהר סיני.

הנקודה המרכזית של ההצלחה של תלמיד זה כאשר התלמיד לוקח על עצמו את העול

של צדיקים של גדולי ישראל, ובוודאי של רבותיו, וזה המפתח להצלחה בכניסה לשיבה, עד כאן. בפרשת פנחס כתוב כאשר הנביא הגדול האבא של כל הנביאים מוסר את נבואתו והנהגתו לתלמידו יהושע, זה פלאי פלאים, משה רבנו מבקש מהקב"ה להשים מנהיג על בני ישראל כמו שכתוב "וידבר משה אל ה' לאמר, יפקד ה' אלקי הרוחת לכל בשר איש על העדה, אשר יצא לפנים ואשר יבא לפנים ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רעה" וכתוב עוד בהמשך הפרשה "וידבר ה' אל משה לאמר, צו את בני ישראל ואמרת אלהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו" מביא רש"י את הספרי משל לבת מלך שהייתה סמוך לפטירתה וציוותה את בעלה בבקשה ממנו שיזהר להשגיח על

בניה, אמר לה עד שאת מצווה אותי על בני צווי את בני עלי שלא ימרדו בי ויתנהגו אלי בכבוד, כך אמר הקב"ה למשה עד שאתה מבקש ממני למנות מנהיג לבני צווה את בני שיכבדו אותי בהקרבת הקרבנות ולא ימרדו בי. עוד מביא המדרש שכאשר ראה משה רבנו שהקב"ה אמר לו את פרשת נחלה, ושירשו בנות צלפחד את אביהם אמר משה הרי השעה שאני אתבע את צרכי, אם הבנות יורשות בדין הוא שירשו בני את כבודי, משה רבנו ראה את האושר הגדול מה שאחיו הגדול אהרן זכה שבנו יורש את הכהונה הגדולה גם משה רבנו רצה שבניו ירשו אותו, והרי לפי השכל אם ילדי משה רבנו לא היו גדולים בתורה ויראה וראויים כמו יהושע משה רבנו הרועה הנאמן לא היה חושב רגע אחד שיתנו את הירושה לבניו, משה רבנו הרי כל כולו היה מכור לעם ישראל, כבר

בהתחלה כאשר משה רבנו הופיע בפני כלל ישראל שיצא לעזור לאחיו מבני ישראל במצרים וראה איך שאיש מצרי מכה איש עברי אנחנו נפגשים עם הרוח הק' של משה רבנו שהמית את המצרי הרשע, וחז"ל הק' מספרים לנו שמשה רבנו הסתכל ברוח נבואתו עד סוף כל הדורות שאולי אולי מהגוי הזה יצא עוד איזה גר שהתגייר בהמשך הדורות, כמו שכתוב בפרשה שלנו שלא לחמו בני ישראל עם מואב ועם עמון בגלל רות שיצאה ממואב ובגלל נעמה העמונית שיצאה מעמון שנתגיירו והיו נשים צדקניות ומהם יצא שלשלת מלכי יהודה, ואז משה רבנו הרג את המצרי, ואז הלשינו אותו שני המלשינים הללו דתן ואבירם הרשעים.

עוד מצאנו לפני יציאת מצרים שהקב"ה צווה את משה רבנו "דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי

הצטיין יהושע יותר מאשר הילדים של משה, ולכן קיבל יהושע את ההנהגה של משה רבנו, בזכות ההתמדה שלו בתורה.

זכורני כאשר הכריזו פה בארץ ישראל על מלחמה בא הפונוביז' רב לישיבה וראה שכל הישיבה ריקה מבחורים ורק שני בחורים ישבו בישיבה ולמדו, נורא ואיום, זה דוגמא של התמדה, התוה"ק מספרת לנו שהתמדה זה התנאי להצלחה, התמדה, התמדה, תלמד, ותלמד.

הזמן המאושר ביותר של הרב מפונוביז' זצ"ל היה בשמחת תורה בשתים עשרה בלילה, כשכל הציבור כבר הלכו לביתם ונשארו רק בני הישיבה, אז הרב מפונוביז' מכר את ההקפות בדפי הש"ס, זכורני כאשר בחור צנום אחד בחור תל אביבי קנה הקפה בחמש מאות דף ללמוד ולהבחן עד סוף השנה, למחרת הבחור רץ אל החזו"א וסיפר לחזו"א שהוא

כסף וכלי זהב" בגלל שהקב"ה הבטיח לאברהם אבינו "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" היות ולא היה להם כלום הקב"ה נתן את חן העם, והמצרים נתנו להם כלי כסף וכלי זהב ושמלות, ולמשה רבנו אין עדיין כלום, ומה עשה משה רבינו ביציאת מצרים? "ויקח משה את עצמות יוסף עמו" משה התעסק בגופה של יוסף הצדיק בזמן ששום דבר בשבילו אין לו הוא לא חשב על עצמו כלום, אילו משה רבנו היה יודע שיהושע יותר גדול מבניו הוא לא היה מבקש אפי' במחשבה, ובמה היה יהושע יותר גדול מבניו של משה, ליהושע היה דבר אחד מיוחד הוא היה מסדר את הספסלים בבית המדרש, מה זה להיות שמש בביהמ"ד מזה נהיה מנהיג? כל שמש ביהמ"ד אחרי זה נהיה מנהיג ישראל? לא, אלא הפשט הוא שיהושע היה הראשון והאחרון בביהמ"ד, הוא היה מתמיד יומם ולילה בזה

לקח על עצמו ללמוד ולהבחין על חמש מאות דף גמרא, החזו"א נתן לו נשיקה על הראש ואמר לו אני אבחון אותך על כל החמש מאות דף, ומה יצא מהילד הצנום הזה אח"כ אחרי שהוא גדל הוא היה בקי בכל הש"ס, זהו נקרא התמדה, התמדה.

יש עוד דברים נפלאים שהתורה הק' מספרת לנו בפרשת השבוע, הקב"ה אמר למשה רבנו נקום נקמת ישראל מהמדינים, עשרים וארבע אלף קרבנות עלתה העצה הארורה של הרשע בלעם, אלוקיהם של אלו שונא זימה, אם אתה תחטיא אותם אתה תצליח, הקב"ה אמר למשה רבנו שאם הוא ילך וינקום את נקמת ישראל אחר כן תאסף לעמך ולא תכנס לארץ ישראל, בגלל שהיה חסר איזה קידוש ה' אשר מעלתם במי מריבה, ואיך משה רבנו העביר את הידיעה הזאת לבני ישראל, הוא אמר להם לתת את נקמת ה'

במדין, הקב"ה אמר נקום נקמת בני ישראל כואב לי שנפלו עשרים וארבע אלף קרבנות, ומשה רבינו אמר לתת נקמת ה' במדין, הם גרמו כביכול צער לבורא עולם שנספו עשרים וארבע אלף מבניו, המשפחה הזאת שבט שמעון הקנאים האלו, שמעון ולוי אחים שהרגו בגלל צניעות את כל עיר שכם הילדים שלהם נכשלו? האבא שלהם מסר את עצמו בגלל דינה אחותם, והם נכשלו?

"ואחר תאסף לעמך" משה רבנו היה עוד יכול לחיות אילו הוא היה מחכה עוד עשר שנים או עוד חמש עשרה שנים להרוג את המדינים, להוריד את הטומאה הזאת שקוראים לה מדין מהעולם, ומשה רבנו עשה שני דברים ראשית כל הוא מיד הלך וביקש מבני ישראל שיצאו למלחמה על מדין, ובני ישראל לא רצו ללכת כי הם שמעו שמושה רבנו אח"כ ילך לעולמו והם לא רוצים ללכת, אבל

ישראל הלכות הכשרת כלים, איך אפשר להשתמש בכלים שהגויים אכלו בהם מאכלות אסורות, ואלעזר בן אהרן הכהן הזכיר את ההלכות הללו ששמע מפי משה רבנו שאת הכלים הללו שהביאו ממדין צריכים להגעיל להכשיר, ברוך ה' אכשר דרא, ילדי ארץ ישראל לא רואים איך שמכשירים את כל כלי החמץ לפסח, היום תשעים אחוז בדור שלנו עם ישראל לא מכשירים כבר כמעט כלום לפסח כי הכלים בזול ומימלא קונים חדש אבל כשאני הייתי ילד קטן ישב בי"ד ובדק את הכלים וכלי שלא היה נקי לא היו יכולים להגעיל אותו במים רותחים, ואת זה לומדים מהפסוק בפרשה "אך את הזהב ואת הכסף" מביא רש"י שקודם העגלה צריך לנקות שלא יהיה חלודה, אחרי זה כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש, ואת זה משה רבנו שכח בגלל שהוא כעס.

משה רבנו זירז שנים עשרה אלף חיילים, והמדרש אומר עשרים וארבע אלף, שנים עשרה אלף חיילים ועוד שנים עשרה אלף שעמדו לתת לחיילים מה שהם צריכים, ודעה שלישית שלושים ושש אלף, עוד שתים עשרה אלף עמדו בתפילה, וכשהם חזרו מהמלחמה ראה משה רבנו שהנוער הצעירים הולכים אולי לחטוף מהשלל הרב, כי הרי מדין היו עשירים גדולים, ומשה רבנו הלך וקיבל את פניהם, ומשה רבנו ראה שאף אחד מהשתים עשרה אלף חיילים לא נפל, ספרו את כל החיילים וראו שאפילו חייל אחד לא נפל במלחמה, ומשה רבנו ראה את הטעות של הצדיקים, כתוב בתורה ויקצוף משה אל פקודי החייל ואמר להם החייתם את הנשים שהחטיאו את כלל ישראל, והוא בא לידי כעס, כעס כעס, ובגלל שמושה רבנו כעס הוא שכח הלכה, משה רבנו שכח להגיד לעם

ומובא בגמרא במסכת פסחים שאותו הדבר קרה אצל התלמיד הגדול של אליהו הנביא, מי זה היה התלמיד הגדול של אליהו הנביא? אתם יודעים אלישע, כאשר אלישע ראה את יהורם מלך ישראל שהצטרף ליהושפט מלך יהודה להילחם נגד מואב והיה להם מחסור במים ובאו אל אלישע כדי שיתפלל בעדם שיהיה להם מים ואלישע כעס מאד שצירפו את מלך ישראל ואמר לו מה לי ולך, לך לנביאי אביך ואל נביאי אמך והנבואה הסתלקה ממנו עד שהוא הביא את המנגן, "והיה כנגן המנגן ותהי עליו רוח ה'" שעם כעס לא יכול להיות נבואה.

עוד סיפור מובא בגמרא שכאשר הקב"ה שלח את שמואל הנביא לומר לשאול המלך שהיה המלך הראשון של עם ישראל והוא היה צדיק כמו שכתוב "שאול בן שנה למלכו" שהיה נקי וטהור

כמו תינוק בן שנה, רק היה לו חוטא אחד שהוא לא הרג את כל העמלקים וחמל על מיטב הצאן, ולא הרג את אגג מלך עמלק, ובגלל זה הקב"ה לקח ממנו את המלוכה, והקב"ה שלח את שמואל הנביא בשקט שלא ידע אף אחד להמליך את דוד המלך, ואמר לו לך אל ישי ואת אחד הבנים שלו תמשך והוא יהיה מלך ישראל, ישי היה צדיק שלא היה לו שום חטא והוא נפטר בעטיו של נחש בגלל החטא של אדם הראשון שאכל מעץ הדעת, כזה איש קדוש היה אבא של דוד המלך, ושמואל הנביא הלך לבית של ישי והוא ראה את הבכור, ושמואל הנביא אמר לא בזה בחר ה' וכך עברו לפניו כל בני ישי עוד בן ועוד בן ועל כולם אמר שמואל לא בזה בחר ה' עד שבא אליאב "ויאמר ה' אל שמואל אל תבט אל מראהו ואל גבה קומתו כי מאסתיהו" אפי' בתקופות שלנו

מי שהיה נכנס אל האר"י הקדוש האר"י הקדוש אמר לו שיכסה את המצח, כי האר"י הקדוש ראה את כל החטאים של האדם על המצח, שמואל הנביא שהיה שקול כנגד משה ואהרן חשב שאליאב ראוי להיות מלך והוא טעה, והקב"ה אמר לו כי מאסתיהו, אומרת הגמ' מאסתיהו משמע שראוי הוא היה מראש רק הוא עשה משהו ובגלל זה נדחה מלהיות מלך על ישראל, ואז שאל שמואל את ישי האם יש לך עוד ילדים, ענה ישי ואמר כן, יש לי עוד בן אחד שהוא רועה צאן וכו' וכו' וכשבא דוד אמר שמואל שהוא ראוי להיות מלך, ואז הוא משח את דוד למלך, מסבירה הגמ' איזה חטא היה לאליאב שהוא נדחה מספרים חז"ל דבר נורא, היתה מלחמה בין עם ישראל לפלישתים וגלית הפלישתית ביקש למה ללחום עם נגד עם אנחנו נעשה דו קרב, יבוא אחד מעם ישראל ללחום איתי

ומי שינצח ינצח, גלית הפלישתית האמא שלו היתה אחות של רות אתם יודעים, גלית הפלישתית היה מחרף ומגדף, ודוד המלך היה רועה צאן, וכל עם ישראל ושאל המלך פחדו להילחם עם גלית, אף אחד לא מוכן ללכת ללחום נגד גלית הפלישתית, עד שבא דוד ושאל מה יש פה, סיפרו לו, אז הוא אמר שהוא ילך עם הבגדים של רועה צאן להילחם עם גלית, הביאו אותו לשאול המלך, שאול המלך היה איש גבוה והוא היה לבוש עם שריון ברזל, ואמר דוד לשאול המלך "גם את הדב ואת הארי הכה עבדך" הרי קרא לי נס, ארי אחד בא לחטוף את הצאן קראתי בידיים את הארי, האם זה דבר פשוט לקחת את האריה מלך החיות ולקרוע אותו בידיים? דוד אמר בטח עשה לי הקב"ה את הנס הזה להראות לי שאני ראוי להילחם עם גלית, שאול המלך הסכים עם זה והוא הוריד מעליו

את השריון והלביש את זה על דוד, שאול היה אדם גבוה, ולפני כל ישראל קרה נס והשריון מעצמו נהיה קטן למידה של דוד, ודוד לבש את השריון אבל דוד הוריד את השריון בגלל שזה היה מידי כבוד בשבילו, ואליאב עמד שמה ואמר לדוד על מי נטשת את מעט הצאן הרי אנחנו עניים ויש לך חמישים צאן ויש לך תפקיד לשמור על הצאן ורק רוע ליבך עשה את זה, והוא צעק על דוד אתה באת הננה ללחום? אתה באת לראות חדשות, אילו היה אז רדיו (לא אומרים רדיו אומרים השקרן) הוא היה אומר בטח רצית לשמוע את החדשות, ואליאב כעס, ובגלל הכעס הקב"ה אמר מאסתיהו, שואל הגאון הצדיק ר' ירוחם המשגיח של ישיבת מיר בליטא, הרי הסיפור הזה שנמשח דוד למלך ע"י שמואל הנביא היה אחרי הסיפור הזה, ואיך שמואל הנביא לא ראה את הכתם השחור

על הלב של אליאב שהוא כעס, ואם שמואל הנביא הגדול לא ראה את זה ממילא כנראה שהחטא לא היה כ"כ גדול, א"כ הרי לא יכולים להאשים את אליאב שהוא לא ראה שהוא לא בסדר, עונה ר' ירוחם מה שהנביא לא רואה אדם בעצמו כן יכול לראות, אדם יכול לראות את השגיאות שלו יותר מאשר הנביא הכי הגדול, אליאב היה יכול לראות על אף שהכעס הזה היה כמה שנים קודם וזה היה גם כתם קטן קטן ולכן שמואל הנביא לא ראה.

היה פעם מעשה עם אחד מהראשי ישיבה של ישיבת פונוביז' הקטנה הגאון הגדול רבי מיכל יהודה ליפקוביץ [שליט"א] (זצוק"ל) בחור אחד שובב מהישיבה זרק נייר והוא לא התכוון שזה יפגע בראש ישיבה ח"ו, וזה פגע בראש ישיבה, ר' מיכל יהודה שתק והפסיק לרגע את השיעור ולא אמר כלום ואחרי השיעור הוא

אמר שבו תלמידים, הבחורים הבינו שהגה"צ ר' מיכל יהודה רוצה להעיר על הנושא הזה בחור זורק נייר אמנם בוודאי הוא לא התכוון שזה יפגע בראש ישיבה, והראש ישיבה חשב רגע ולא אמר כלום ויצא והלך, אחד התלמידים החרוצים ניגש אח"כ לגאון ר' מיכל יהודה ושאל אותו רבי אני לא מבין אנחנו כולנו הרגשנו שהרבי רצה להוכיח אותנו מדוע לבסוף הרבי לא הוכיח אותנו, ענה הראש ישיבה הרגשתי שאני כועס, ואם בן אדם כועס הוא לא יכול להוכיח, אתם שומעים ילדים, למדנו מכל זה עוד נקודה, שאם אדם כועס זה לא נותן לו את האפשרות לגדול, ואם הוא כבר גדול הוא יורד מדרגתו ומשכח תלמודו.

עוד נקודה אחת תלמידים, הגאון ר' איסר זלמן מלצר זצ"ל, היה גר בשכונת הכנסת בירושלים, וישיבת חברון בזמן ההוא היתה

בשכונת גאולה, והסיפור הזה היה בזקנותו של ר' איסר זלמן, פעם אחת בשעה שלש בלילה הופיע ר' איסר זלמן רגלי כמובן בישיבת חברון וניגש לדלת של הגאון ר' משה חברוני זצ"ל, לר' משה מרדכי אפשטיין היו שלשה חתנים, שלשתם מראשי ישיבת חברון, אחד היה ר' חצ'קל סרנא זצ"ל, אחד היה הצדיק ר' אהרן כהן, והשלישי היה הגאון ר' משה חברוני, ור' איסר זלמן דפק בדלת, כמובן הוא מצא את ר' משה חברוני ללמוד, ואמר לו ר' משה יש לי סוגיא מאד קשה ואני לא מסתדר אני לא יכול ללכת לישון, ביחד אנחנו נברר את הסוגיא, ר' איסר זלמן אמר לו איזה סוגיא ולמדו יחד את הסוגיא ור' משה חברוני אמר לו חידוש יפה, אחרי זה ר' איסר זלמן הלך הביתה, סיפור מאד משונה, רבם של כל ישראל בשעה שלש בלילה הוא לא יודע את הסוגיא הוא הולך

זלמן חשיש והוא לא רצה לפגוע
 חלליה, זהו המפתח השלישי.
ישנם כמה מפתחות שפותחים
 את הדלת את הפתח של
 הישיבה, אחד - התמדה, שתיים -
 קדושה, שלש - לקחת על עצמו
 עול של הראשי ישיבות של
 המשגיחים ושל המגידי שיעורים,
 ארבע - זהירות בבין אדם לחברו,
 חמש לא לכעוס.

תלמידים יקרים את המפתחות
 הללו נותנת לנו
 התוה"ק בסיום של סדר במדבר,
 כי דברים זה כבר חזרה על תרי"ג
 מצוות, נכניס את הדברים הללו
 בזיכרון שלנו שזהו ההצלחה של
 כל תלמיד, איך אמר לנו הגה"צ
 הרב דסלר, הרי גם החפץ חיים
 היה פעם ילד, הרי גם ר' חיים עוזר
 היה פעם ילד, כל הצדיקים היו
 בגיל הזה, ורק אלו שלקחו את
 עצמם בידיים בזמן הנכון בזמן
 שהצמח מתחיל לצמוח וזה

בדרך רגלי מהבית שלו לישיבת
 חברון, חקרו את הסיפור מה זה
 יכול להיות ומה התברר, למחרת
 ר' איסר זלמן הכניס להדפיס את
 הספר שלו ובשעה שתיים בלילה
 הוא נזכר שבספר שלו מוזכרים
 שני חידושים אחד של ר' חצק'ל
 סרנא ואחד של הצדיק ר' אהרן
 כהן, אבל אין שמה שום חידוש
 מר' משה חברוני, והוא חשיש שזה
 יכול לפגוע ולהכאיב לו, הלך הזקן
 הצדיק בשעה שלש בלילה ודבר
 עם הר"י ר' משה חברוני כדי
 להוציא ממנו חידוש, והחידוש
 הזה מודפס בסוף הספר של ר'
 איסר זלמן כדי לא לפגוע בכבוד
 אדם שיכול לכאוב לו, איי זה בן
 אדם לחבירו, זקן הדור רבן של כל
 ישראל חושש שהוא פוגע
 במישהו, אז הזקן הזה הלך רגלי
 בשעה שלוש בלילה להכניס
 חידוש שאולי הוא יפגע במישהו,
 ר' משה חברוני היה נפגע מהגדול
 הדור? מה פתאום! אבל ר' איסר

אדם רוצה עם כל הכוחות והוא מתפלל להצלחה, הגאון מווילנא אמר, תפילה אחת בטוח מתקבלת בשמים אם בן אדם מתפלל על רוחניות.

ברכה והצלחה

ראשית כל להוריכם שמצאו את המקום הנכון לשלוח אתכם למקום תורה קדוש הזה, המסירות נפש של כל הצוות שעובד פה זה דבר נפלא מאד, תתנו הרבה תודות לרבעים מא' ועד ת' שבאהבה בלתי מוגבלת חשבו ועבדו עבורכם.

תלמידים יקרים זה הזמן שאתם נמצאים בו.

כמובן בימי הנופש בוודאי עליכם לנוח ובוודאי עליכם להנות, הקב"ה ברא אותנו בגוף "ונשמרתם מאד לנפשותיכם" חייבים לשמור על הבריאות, אבל לא לשכוח את ההכנה הרוחנית לתקופה והמתוקה סיום הילדות והתחלת החיים המחודשים, בן ישיבה צעיר, זה יסוד לכל החיים להתחיל עם 'שמחה' עם כל 'המרץ' ועם כל 'הרצון' וההבטחה לעליה רוחנית מובטחת, כי בדרך שאדם רוצה ללכת מוליכים אותו, ילדים זה בדוק ומנוסה, אם בן

גוט שאבעס ילדים.

העלון נודב לע"נ

ר' אברהם אבא בן ר' דוב הלוי טורק זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ זקננו הגדול

מגדולי מחנכי הדור הגה"צ רבי

משה ב"ר דב הלוי טורק

זצוקללה"ה

נלב"ע ערש"ק ח"י כסלו תשפ"א

~~~~~

ולע"נ רעייתו זקנתנו הדגולה

מרת **טשרנא ב"ר דוד** ע"ה

נלב"ע ז' מרחשון תשס"א

ת. נ. צ. ב. ה.

